

Valtuustoaloite maksuttomasta aamupalatarjoilusta haastavilla alueilla toimivissa peruskouluissa

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kouluterveyskyselyn mukaan peruskouluikäisistä huomattava osa ei syö aamupalaa joka arkiamu. 4. ja 5. luokkalaisista luku on 26 prosenttia, ja 8. ja 9. luokkalaisten osalta jopa 41,4 prosenttia. Tutkimukset ovat osoittaneet linkin terveellisen aamupalan ja koulumenestyksen välillä, mutta kaikissa kodeissa ei ole samanlaisia edellytyksiä huolehtia ravitsevasta aamiaisesta. Lisäksi Sosiaalibarometri 2020 on osoittanut koronakriisin näkyneen kunnissa toimeentulon ongelmina. 73 prosenttia sosiaalityöntekijöistä katsoo, että kriisi on lisännyt muun muassa ruoka-avun tarvetta, mikä on väijäämättömästi vaikuttanut myös koululaisiin.

Espoossa olemme tunnistaneet vuosien 2019 - 2021 Toimenpideohjelmassa lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi monia seikkoja, joita yhdistyisivät aamupalatarjoilussa: "Kaikille tarjottavat ja toisiaan täydentävät perusturvajärjestelmät ovat tehokkain tapa lapsiköyhyyden vähentämiseen ja lasten tasa-arvon toteutumiseen... Köyhillä lapsilla oli lapsiin liittyvissä asioissa muita lapsia enemmän kokemuksia siitä, ettei heitä kuulla ja että heillä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa koulussa, harrastuksissa ja lähiympäristössä."

Niissä kunnissa, joissa koulut ovat tarjonneet ilmaisen aamupalan, ovat tulokset olleet positiivisia. Esimerkiksi Lahdessa on syksystä 2019 asti tarjottu viikoittainen aamupala neljässä koulussa, jotka on valittu kokeiluun sosioekonomisin perustein. Aamiainen on auttanut paitsi jaksamaan koulutyössä, myös mahdollistanut aikuisten kiireettömän kohtaamisen ja kartoittamaan koululaisten elämään mahdollisesti liittyviä haasteita. Kokeiluista saadun palautteen perusteella yhteisöllinen koulupäivänaloitus on rauhoittanut oppilaita ja antanut koulutyöhönhyvänlähökohdan. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Espoo tarjoaa jatkossa perusopetuksen oppilaille maksuttoman aamupalan kouluissa, joiden alueilla esimerkiksi työttömyys, taloudelliset vaikeudet ja vieraskielisten oppilaiden määräkorostuvat. Koulujen valitsemiseen voitaisiin käyttää samaa kriteeristöä, johon positiivisen diskriminaation rahoitus - jonka on osoitettu hyödyttävän erityisesti maahanmuuttajataustaisia oppilaita ja kantasuomalaisia poikia - perustuu. Esitämme myös, että maksuttoman aamupalan tarjoamisen vaikutuksia oppilaiden jaksamiseen ja hyvinvointiin seurataan.

15.2.2021

Tiina Ahlfors	Kari Uotila	Ali Habiba
Juri Aaltonen	Rauli Virtanen	Saara Hyrkkö
Risto Nevanlinna	Jaana Wessman	Mari Anthoni
Sara Saramäki	Mika Kauste	